

Migracje na świecie- przyczyny i skutki

- [Wprowadzenie](#)
- [Film](#)
- [Interaktywne ćwiczenia multimedialne](#)
- [Podsumowanie](#)
- [Słowniczek](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Wprowadzenie

Na świecie istnieje wiele zjawisk społecznych, których zmiany obserwowane są na co dzień. Jednym z nich jest przemieszczanie ludności nazywane migracją. To właśnie dzięki migracji poznajemy świat, mamy możliwość poprawić swój status materialny, czy skorzystać ze specjalistycznej opieki medycznej. Migracja niesie za sobą również negatywne skutki takie jak: utrata bliskich czy brak fachowców w wielu branżach. Skutków tego zjawiska jest o wiele więcej, a każdy z nich w pewnym stopniu przekłada się na funkcjonowanie innych sektorów gospodarki nie tylko w Polsce, ale też na świecie. Warto więc wiedzieć, na czym polega i jak się kształtuje migracja.

Już wiesz

Przed zapoznaniem się z e-materiałem należy umieć/potrafić:

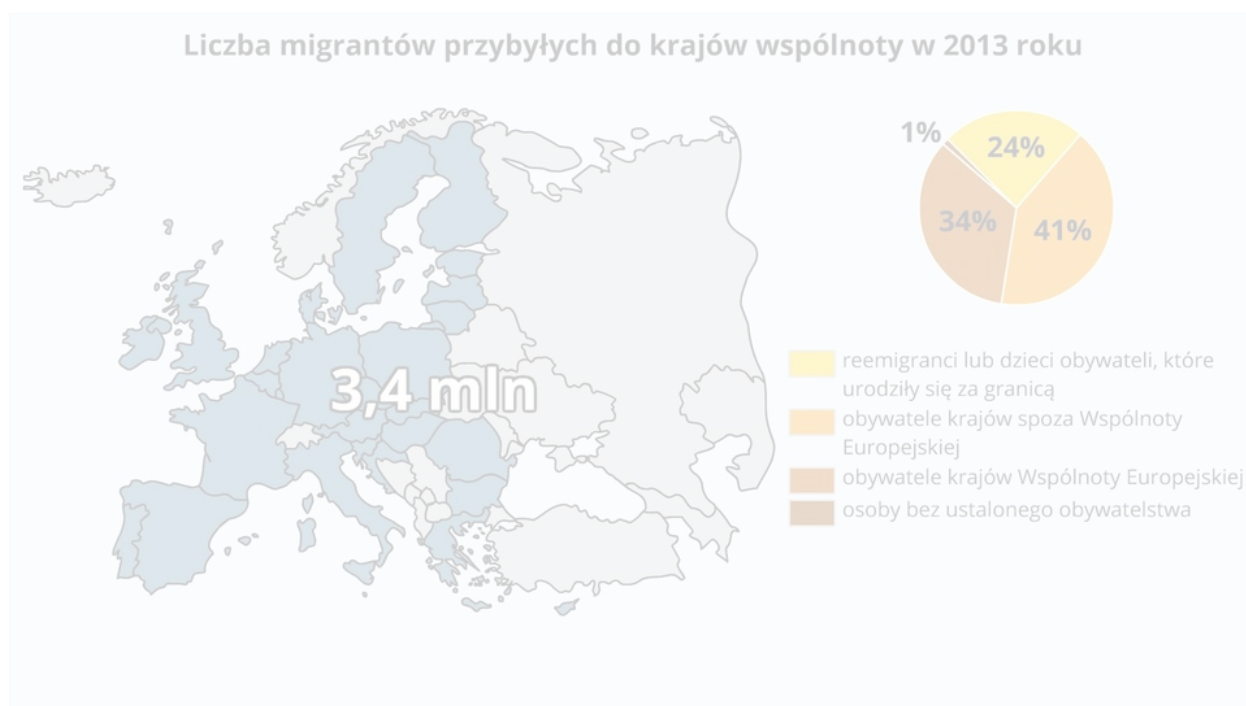
- podać przykłady państw wysoko rozwiniętych, do których najczęściej napływają obcokrajowcy;
- podać przykłady państw, w których obywatele mają polityczne powody do tego by wyjechać z kraju;
- wiedzieć jak się kształtuje liczba ludności Polski na tle krajów Europy;
- opisać strukturę demograficzną naszego kraju.

Nauczysz się

- wyjaśniać czym jest migracja ludności;
- podawać przyczyny i skutki migracji;
- wymieniać wymiary opisujące migrację;
- wskazywać na mapie główne kierunki migracji współcześnie i w czasach historycznych;
- analizować dane statystyczne.

Film

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D2ziT0UFP>

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY 4.0.

Interaktywne ćwiczenia multimedialne

Ćwiczenie 1

Na podstawie informacji określ cel emigracji:

Agneska jest pracowniczką korporacji. Cid dłuższego czasu uważa, że praca ją przytłacza i potrzebuje odroczytka od obowiązków. Zdecydowała, że przez najbliższy rok będzie podróżowała po Azji, by poznać kulturę Dalekiego Wschodu.

...

- biznesowy
- edukacyjny
- ekonomiczny
- turystyczny
- związany z naruszeniem bezpieczeństwa

Krzysztof i Dominika są młodym małżeństwem. Obydwójce pracują, lecz wciąż nie stać ich na własne mieszkanie. 4 miesiące temu zdecydowali się na wyjazd do Niemiec, by zarobić na mieszkanie.

...

- biznesowy
- edukacyjny
- ekonomiczny
- turystyczny
- związany z naruszeniem bezpieczeństwa

Bartek jest renimowanym inżynierem. Długo zapropnował mu wyjazd na 6 miesięcy do Włoch, aby tam nadzorował budowę nowego apartamentowca.

...

- biznesowy
- edukacyjny
- ekonomiczny
- turystyczny
- związany z naruszeniem bezpieczeństwa

Aleś pochodzi z Syrii. W obawie o życie swojej rodziny i własne zdecydował się na ucieczkę z kraju.

...

- biznesowy
- edukacyjny
- ekonomiczny
- turystyczny
- związany z naruszeniem bezpieczeństwa

Niedawno Karolina obroniła dyplom. Jej wkład w działalność naukową został doceniony przez grono zaprzanych naukowców, którzy zapropnowali jej dalszy rozwój naukowy za granicą.

...

- biznesowy
- edukacyjny
- ekonomiczny
- turystyczny
- związany z naruszeniem bezpieczeństwa

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1DPmAEJ4>

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY 4.0.

Podsumowanie

Podsumowanie

1. Migracja ludności to naturalne zjawisko polegające na przemieszczaniu się ludności w celu zmiany miejsca zamieszkania.
2. Emigracja to odpływ ludności z kraju pochodzenia, natomiast przyjazd i osiedlenie się w nowym kraju nazywa się imigracją.
3. Do wymiarów migracji zaliczamy: czas trwania, regularność, zasięg, powody.
4. Przyczyną składania wniosków o azyl polityczny najczęściej są konflikty zbrojne stwarzające zagrożenie dla życia.
5. Obecnie liczba emigrantów zwiększa się ponieważ maleją koszty podróży, a liczba miejsc pracy w wielu zamożnych krajach wzrasta ze względu na starzenie się społeczeństwa.

Ćwiczenie 1

Przeczytaj poniższe zdania i zaznacz, czy są one prawdziwe, czy fałszywe.

	Prawda	Fałsz
Sytuację, w której dochodzi do odpływu ludności z kraju określamy imigracją.	☐	☐
W XX wieku bardzo dużą falę migracji wywołała II wojna światowa.	☐	☐
Europejskimi krajami, w których osiedla się najwięcej imigrantów są Niemcy i Wielka Brytania.	☐	☐

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY 4.0.

Słowniczek

Treść.

azyl

zezwolenie na pobyt na terenie bezpiecznego państwa wydawane osobie ściganej przez prawo lub zagrożonej prześladowaniami ze względu na poglądy polityczne, przynależność rasową lub religijną

azyl polityczny

udzielenie schronienia na terytorium innego państwa osobom prześladowanym we własnym kraju

azyl terytorialny

zgoda na wjazd i pobyt wydana dyskryminowanym lub prześladowanym w swoim kraju osobom; przyczynami prześladowań mogą być: przekonania, działalność polityczna, religijna bądź naukowa; udzielenie azylu terytorialnego oznacza zakaz wydawania osoby przebywającej na terytorium państwa dającego azyl po to, by została ukarana

emigracja

wyjazd z danego terytorium w celu zmiany stałego miejsca zamieszkania lub na pobyt czasowy

emigrant

osoba opuszczająca swój kraj w celu stałego lub tymczasowego osiedlenia się na innym terytorium

globalizacja

zjawisko polegające na wzroście współzależności pomiędzy: państwami, społeczeństwami i przedsiębiorstwami; wynika ono z rozszerzenia działalności gospodarczej

imigracja

przyjazd do nowego miejsca po to, aby osiedlić się na stałe lub tymczasowo

imigrant

osoba z zagranicy, która przybywa do innego kraju w celu stałego lub tymczasowego osiedlenia się

migracja ludności

zjawisko polegające na przemieszczaniu się ludności w celu zmiany miejsca zamieszkania

migracja wewnętrzna

przesiedlanie się ludności w obrębie kraju

repatriacja

powrót do kraju pochodzenia osób, które nie z własnej woli znalazły się poza jego granicami

terroryzm

działania przestępcze podjęte w celu wymuszenia na władzach państwa oraz na społeczeństwie określonych zachowań i świadczeń, które naruszają poczucie bezpieczeństwa i wolności

turystyka

ruch ludności poza miejsce stałego zamieszkania, który trwa nie dłużej niż rok; za wyjątkiem wyjazdów, których głównym celem jest działalność zarobkowa; podróż turystyczna może się odbyć w celu: wypoczynkowym, służbowym, zdrowotnym, pielgrzymkowym

uchodźca

osoba, która ze względu na uzasadnione obawy przed prześladowaniem, np. ze względu na rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przebywa poza granicami swojego państwa i nie ma możliwości bądź nie chce korzystać z ochrony tego państwa albo nie ma żadnego obywatelstwa

Dla nauczyciela

Scenariusz

Autor

Learnetic

Temat zajęć

Migracje na świecie - przyczyny i skutki

Grupa docelowa

Podstawa programowa: szkoły ponadgimnazjalne, zakres podstawowy, klasa 1

Nowa podstawa programowa: szkoły ponadpodstawowe, zakres podstawowy, klasa 2

Ogólny cel kształcenia

1. wyjaśnienie zasad klasyfikacji migracji oraz zapoznanie z przyczynami i skutkami ruchów migracyjnych;
2. umiejętność opisywania współczesnych kierunków emigracji Polaków oraz znajomość czynników wpływających na atrakcyjność niektórych państw dla imigrantów;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym;
- 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne;
- 5) umiejętność uczenia się;

Cele (szczegółowe) operacyjne

Uczeń:

- omawia kryteria podziału migracji;
- wymienia i charakteryzuje przyczyny migracji;

- opisuje skutki migracji dla kraju emigracyjnego i imigracyjnego
- analizuje dane statystyczne dotyczące ludności i wyciąga wnioski

Metody/ techniki kształcenia

- metoda asymilacji wiedzy: pogadanka
- metoda samodzielnego dochodzenia do wiedzy: burza mózgów
- metoda podająca: pokaz filmu
- metoda praktyczna: ćwiczenia interaktywne

Formy organizacji pracy:

- indywidualna
- zbiorowa

Przebieg lekcji

Faza wprowadzająca

1. Przywitanie uczniów i przedstawienie tematu lekcji: Migracje na świecie - przyczyny i skutki
2. Nauczyciel zadaje uczniom pytania: Czy od zawsze mieszkali w swojej miejscowości? Skąd pochodzą ich rodzice i inni przodkowie? Czy potrafią wskazać na mapie miejscowości, w których mieszkali? Jakie były przyczyny, dla których zmienili miejsce zamieszkania?
3. Nauczyciel pyta wszystkich uczniów, czy są w stanie podać inne (niż do tej pory wymieniono) przyczyny, dla których ludzie decydują się na zmianę miejsca zamieszkania.
4. Uczniowie wypisują na jednej części tablicy wszystkie przyczyny migracji, które znają. Na drugiej - starają się wskazać skutki takich decyzji.

Faza realizacyjna

1. Po krótkim wstępie nauczyciel wyświetla film pt.: Migracje na świecie - przyczyny i skutki.
2. Nauczyciel wstrzymuje projekcję filmu po scenie, która kończy się zdaniem: „W konsekwencji nastąpiła fala wyjazdów zagranicznych”. Wspólnie z uczniami sprawdza, które podane przez uczniów powody migracji pojawiły się w filmie. Jeśli któryś z nich nie został wcześniej wymieniony, nauczyciel rozwija temat. Nawiązując do migracji w historii, przy użyciu mapy świata omawia migracje wywołane odkryciami geograficznymi, wymienia najczęściej wybierane destynacje przez obywateli różnych państw. Uczniowie argumentują, dlaczego tak się dzieje.

3. Nauczyciel wznawia nagranie.
4. Po zakończeniu filmu nauczyciel uzupełnia wiedzę w nim zawartą, odpowiadając na dodatkowe pytania uczniów.
5. Nauczyciel prosi, aby uczniowie podali przykłady ucieczek z własnego kraju, które nie zostały wymienione w filmie. Nauczyciel pyta uczniów, czy znają jakieś możliwości zapobiegania sytuacjom zmuszającym do uchodźstwa.
6. Nauczyciel pyta uczniów o to, czy wiedzą jak są traktowani imigranci na świecie. Czy potrafią wymienić kraje, w których obcokrajowcy są przyjmowani pozytywnie oraz takich, w których nastawienie społeczności lokalnej jest wrogie wobec obcokrajowców.

Faza podsumowująca

1. Na koniec lekcji nauczyciel dokonuje podsumowania. Przypomina, czym jest migracja, imigracja i emigracja. Wymienia jej wymiary oraz podaje kluczowe powody wyjazdów oraz ich skutki.
2. Uczniowie rozwiązują ćwiczenia interaktywne, które stanowią podsumowanie zdobytej po obejrzeniu filmu wiedzy.

Praca domowa

Odpowiedz na pytanie: Jakich zmian należy dokonać w naszym kraju, aby młodzi ludzie rzadziej migrowali zarobkowo?

Metryczka

Tytuł

Migracje na świecie - przyczyny i skutki

Temat lekcji z e-podręcznika, do którego e-materiał się odnosi

1.5. Migracje na świecie

1. Definicje i wielkość migracji
2. Główne kierunki migracji na świecie
3. Konsekwencje ruchów migracyjnych
4. Migracje Polaków

Przedmiot

Geografia

Etap edukacyjny

III etap – nowa podstawa programowa,

IV etap kształcenia – podstawa programowa

Nowa podstawa programowa

Uczeń:

1. charakteryzuje główne kierunki i przyczyny migracji ludności na świecie;
2. dyskutuje na temat skutków wielkich ruchów migracyjnych dla społeczeństw i gospodarki wybranych państw świata, ze szczególnym uwzględnieniem krajów Europy, w tym Polski;
3. odróżnia uchodźstwo od migracji ekonomicznej oraz opisuje problemy uchodźców, w tym dzieci, na wybranych przykładach z Europy i innych regionów świata;

Podstawa programowa

Uczeń:

1. klasyfikuje migracje, podaje ich przyczyny i ocenia skutki tego zjawiska;
2. charakteryzuje współczesne kierunki emigracji Polaków i czynniki wpływające na atrakcyjność niektórych państw dla imigrantów;

Kompetencje kluczowe

1. porozumiewanie się w języku ojczystym;
3. kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne;
5. umiejętność uczenia się;

Cele edukacyjne zgodne z etapem kształcenia

Po zapoznaniu się z e-materiałem uczeń:

1. omawia kryteria podziałów migracji
2. wymienia i charakteryzuje przyczyny migracji
3. opisuje skutki migracji dla kraju emigracyjnego i imigracyjnego
4. analizuje dane statystyczne dotyczące ludności i wyciąga wnioski

Powiązanie z e-podręcznikiem

http://www.epodreczniki.pl/reader/c/164868/v/latest/t/student-canon/m/iJ0exbog4a#iJ0exbog4a_d5e111